

Zűrzavar a forgalomból kivont autók körül – avagy:

Miért szednek dézsmát a nem használt gépjárművek tulajdonosaitól?

Az utóbbi időben több magyar állampolgár is ugyanazon okból fordult szerkesztőségünk **Civil Panaszügyi Szolgálatához**, nevezetesen, hogy **évente kétszer összesen több mint 4 ezer forint dézsmát szed tőlük a hatóság, csak azért, mert még nem értékesítették a forgalomból hivatalosan kivont autójukat.** Íme az egyik sérelmező konkrét esete:

A nyugdíjas korú édesanya úgy gondolta, hogy a tulajdonát képező Polski Fiat típusú személygépkocsiját a fia fogja vezetni, rendszeresen használni, ha megszerzi a jogosítványát. Ez utóbbi azonban nem ment az első nekifutásra, amivel azonban később sem próbálkozott. Ott maradt hát az autó évekig egy bérelt garázsban, várva a sorsát, s bár nem tudott soha sem kigördülni az utcára, az utána felszámított adót és biztosítási összeget mindig hiánytalanul befizette a tulajdonos, aki tavaly januárban eldöntötte, hogy megszabadul e pénzbeli kötelezettségeitől.

Az ügyintézés az illetékes Járási Hivatalban történt, ahol a **2 300 Ft** illeték befizetése után, 2018. január 8-án megszületett az 52358591 ügyszámú döntés, miszerint ugyanazon év. július 8-ig lett kivonva ideiglenesen a forgalomból az autó.

Majd elkövetkezett a nyáreleji nap, amikor újra megjelent a hatóságnál, kérve az autója forgalomból való kivonása határidejének meghosszabbítását. Ekkor is be kellett fizetnie a **2.300 Ft** illetéket, ami után kézhez kapta az 551188960 ügyszámú hivatalos dokumentumot, miszerint legközelebb 2019. január 4-én kell bemennie a hatósághoz ugyanilyen ügyintézés céljából.

Ez év elején természetesen megint felkereste a hivatalt, ahol szintén befizette a **2.300 Ft** összegű igazgatási szolgáltatói díjat, ezt követően átvette az 58051688 ügyszámú dokumentumot, benne a közléssel, miszerint legközelebb ugyanezen esztendő július elején várják ebben az ügyben,

Panaszosunkban óhatatlanul merült fel a kérdés: **miért szednek rendszeresen díjat a forgalomból kivont autók tulajdonosaitól félévente, a szóban forgó határidők meghosszabbításának csupán pár perces adminisztrációja ürügyén?**

Válaszért körül nézett a vonatkozó jogszabályok háza táján, s az alábbiakat tudta meg:

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendeletben többi között az alábbiak olvashatók:

100. § (1) A forgalmi engedély jogosultjaként nevesített üzemben tartó – aki egyben a gépjármű törzskönyvével is jogszerűen rendelkezik – kérelmére a közlekedési igazgatási hatóság a járműnyilvántartásba való bejegyzéssel intézkedik a jármű ideiglenes forgalomból történő kivonásáról.

(1a) Az (1) bekezdés szerinti bejegyzés során a közlekedési igazgatási hatóság az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén az automatikus döntéshozatali eljárás szabályai szerint jár el.

(2) A jármű közúti forgalomból történő ideiglenes kivonása esetén a közlekedési igazgatási hatóság a kérelemben meghatározott időtartamra, de legfeljebb hat hónapra bejegyzi a kivonás időtartamát a járműnyilvántartásba. A kivonás időtartama újabb kérelemre, a kérelem benyújtásától vagy a kérelemben megjelölt időponttól számított legfeljebb 6 hónapra, ismételten meghosszabbítható. A forgalomból kivonás kezdő időpontjaként a kérelem benyújtásánál korábbi időpont nem vehető nyilvántartásba.

Bizony e szövegmezőben ott a hatósági eljárást megalapozó két kulcsmondat: A kivonás időtartama újabb kérelemre, a kérelem benyújtásától vagy a kérelemben megjelölt időponttól számított legfeljebb 6 hónapra, ismételten meghosszabbítható. A forgalomból kivonás kezdő időpontjaként a kérelem benyújtásánál korábbi időpont nem vehető nyilvántartásba

És mit talált a jogszabály folytatásában?

110. § (1) A közlekedési igazgatási hatóság az ügyfél kérelmére véglegesen vonja ki a járművet a forgalomból:

a) a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott M1, N1 kategóriájú, valamint a motoros triciklinek nem minősülő háromkerekű gépjármű esetében bontási átvételi igazolás alapján;

Eme kitételnél a kulcsszavak: bontási átvételi igazolás alapján;

Az autótulajdonos ezek után fellapozta az **ALAPTÖRVÉNY** tárgybeli főbb kitételeit, amelyek a **XIII. cikk (1) pontjában** ekképpen megfogalmazottak:

Mindenkinek joga van a tulajdonhoz... A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

Az említett idős asszony mindezek után korántsem okoskodva, csupán a józan eszére apellálva minősítette a helyzetet úgy, hogy a hivatkozott kormányrendelet bizony **brutálisan beavatkozik az iménti alkotmányos jog gyakorlásába, hiszen az autótulajdonos számára félévenkénti pénzbefizetési kötelezettséget ír elő, ha nem szabadul meg minél hamarabb a forgalomból kivont autójától oly módon, hogy azt a bontótelepre viszi!** Pedig itt a **társadalmi felelősség** vállalása az lenne, ha szabad kezet kapna addig a birtokában tartani a közforgalomból kikapcsolt autóját, míg az új gazdára nem talál, aki majd kezdeményezi a gépjármű forgalomba való visszahelyezését.

A hasonló helyzetű autósok így summázták az ebbéli véleményüket:

A félévenkénti illetékfizetéssel járó, ismételt hatósági eljárás a forgalomból való ideiglenes járműkivonásról, voltaképpen afféle **dézsma** jellegű, ráadásul sérti a tulajdoni önrendelkezés jogát!

Továbbá megállapították: **Azért sem indokolt megfizettetni az autós állampolgárt, ha már másodszor, vagy többedszer kéri a tulajdonában lévő járműve forgalomból való további kivonását, mert a jogszabály is tartalmazza, hogy ilyenkor egyáltalán nem bonyolult módon,, tehát jelentős többletmunka révén, hanem az automatikus döntéshozatali eljárás szabályai szerint jár el a közlekedési igazgatási hatóság, amit az említett rendelet is rögzít.**

A sok-sok érintett gépjármű-tulajdonos kifogása miatt felkerestük levélben az illetékbevételekkel is sáfárkodó pénzügyminisztert, **Varga Mihályt**, aki részére tolmácsoltuk az alábbi közérdekű kérést:

Mielőbb vizsgálta ki e jogszabályi anomáliát, s kezdeményezze annak módosítását úgy, hogy a tárgybeli és tarifához kötött egyszeri kérelem, meg annak elfogadása, legyen elegendő a forgalomból visszavonásig való törléshez! Az pedig a tulajdonos kompetenciájába tartozzon, hogy a nem használt és értékesítetlen autóját mikor viszi el a bontóba!

A **Pénzügyminisztériumból** a PM/11693/2/2018. iktatószámú postai levélben reagálta egyebek mellett a következőket a **Jövedelemadók és Járulékok Főosztályának** vezetője, **SZATMÁRI LÁSZLÓ**:

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018.(V. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.. rendelet) 116. §-ának 18. pontja értelmében az innovációért és technológiáért felelős miniszter a Kormány közlekedésért felelős tagja. E felelősségi körében pedig - a Korm. rendelet 132. §-a értelmében - az innovációért és technológiáért felelős miniszter készíti elő és gondozza a közúti, a légi, a vasúti és árvízj közlekedésre vonatkozó jogszabályokat, köztük a fenti tárgyú 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendeletet. Ezzel összhangban áll, hogy a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 42. §-ának c) pontja pedig a közlekedésért felelős minisztert hatalmazza fel arra, hogy rendeletben állapítsa meg a közlekedési igazgatási hatósági eljárások díjait, mértékét, megfizetésének módját és feltételeit.

Mindezekre tekintettel beadványát megválaszolás céljából áttettem az **Innovációs és Technológiai Minisztérium Gépjármű-közlekedési és Vasúti Főosztályához**

E kormányhatóság több mint két hónap elteltével válaszolta meg, szintén postai úton, a GVF/58258-1/2018-ITM iktatószám alatt az alábbiakat, amelyek szignós aláírása olvashatatlan:

A Pénzügyminisztérium által továbbított, a gépjármű ideiglenes forgalomból kivonás időtartamára vonatkozó megkeresését egyeztetjük a Belügyminisztériummal, amely alapján az alábbiakban tájékoztatom.

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 100. § (2) bekezdése az alábbiak szerint szabályozza az ideiglenes forgalomból kivonás időtartamát, annak meghosszabbítását.

*„100. § (2) A jármű közúti forgalomból történő **ideiglenes** kivonása esetén a közlekedési igazgatási hatóság a kérelemben meghatározott időtartamra, de **legfeljebb hat hónapra** bejegyzi a kivonás időtartamát a járműnyilvántartásba. A **kivonás** időtartama újabb kérelemre, a kérelem benyújtásától vagy a kérelemben megjelölt időponttól számított **legfeljebb 6 hónapra**, ismételten meghosszabbítható. A forgalomból kivonás kezdő időpontjaként a kérelem benyújtásánál korábbi időpont nem vehető nyilvántartásba.”*

Az idézett rendelkezés szerint az ideiglenes forgalomból kivonás időtartama nem lehet hosszabb hat hónapnál, de a forgalomból kivonás korlátlan alkalommal meghosszabbítható, azaz kérhető a kivonás időtartama alatt az ismételt hat hónap időtartamra történő ideiglenes forgalomból kivonás.

A Korm. rendelet 100. § (6) bekezdése az alábbiak szerint biztosítja az ügyfelek számára, hogy a korábban kért időtartam lejártá előtt kezdeményezze a jármű ismételt forgalomba helyezését.

„100. § (6) A jármű tulajdonosa vagy üzemben tartója a (2) bekezdés szerinti határidő lejártá előtt kérelmezheti a jármű ismételt forgalomba helyezését, amennyiben a járműforgalomban tartásához szükséges, jogszabályban előírt feltételek fennállnak., Amennyiben az eljárásban megállapítást nyer, hogy a jármű ismételt forgalomban tartásához szükséges feltételek fennállnak, a közlekedési igazgatási hatóság a járműnyilvántartásba tett bejegyzés hatályát megszünteti, és erről a kérelmezőt értesíti. A jármű a megszüntetés nyilvántartásba való bejegyzésének napjától vehet részt a közúti forgalomban.”

A Korm. rendelet 100. § (8) bekezdése a következőképpen rendelkezik az ideiglenes forgalomból kivonás időtartamának lejártát követő forgalomba helyezésről.

„100. § (8) A közúti forgalomból történő ideiglenes kivonás időtartamának lejártát követően a jármű a közúti forgalomban külön közlekedési igazgatási eljárás nélkül részt vehet, feltéve, hogy az ahhoz szükséges egyéb jogszabályi feltételeknek megfelel.”

Abban az esetben, ha a forgalomból kivonás időtartama lejárt, a járművet a rendszer automatikusan forgalomba helyezi. Forgalomba helyezés iránti kérelmet ebben az esetben nem kell előterjeszteni, és a forgalomba helyezés díját nem kell megfizetni.

Az ideiglenes forgalomból kivonás díját a közúti közlekedési igazgatási hatósági eljárások díjairól szóló 2912004. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: Díjrendelet) 1. számú melléklet 2. pont f) alpontja az alábbiak szerint szabályozza:

2. A közúti járművek forgalomba helyezésével és okmányokkal történő ellátásával kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díjak:

f) a forgalomból kérelemre történő ideiglenes, átmeneti és végleges kivonás, az ideiglenes forgalomból történő kivonás kérelemre történő megszüntetése **2 300 Ft**

A Díjrendelet fenti rendelkezése 2009. október 1-jétől hatályos, a díj mértéke a mai napig nem változott. Az ideiglenes forgalomból kivonás díja azért került meghatározásra, mert abban az esetben, ha az elmaradt volna, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29. § (1) bekezdésében meghatározott általános tételű 3 000 Ft eljárási illetékfizetési kötelezettség állna fenn. A díj mértéke 2009. október 1-jétől változatlan.

Az ideiglenes forgalomból kivonás időtartamának meghatározására azért volt szükség, mert az elhasználandó járművekről szóló 2000153IEK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: irányelv) 5. cikke kötelezővé teszi az elhasználandó járművek esetén azok bontóban történő leadását. A végleges forgalomból kivonás tehát nem az ideiglenes forgalomból kivonás alternatívája, a jogalkotónak nem volt olyan szándéka, hogy a hosszabb időtartamú ideiglenes kivonás igénye esetén, több bevételhez juttassa az eljáró hatóságokat, esetleg a végleges kivonásra kényszerítse az ügyfeleket.

Amennyiben az ideiglenes forgalomból kivonás időtartama meghatározatlan időre szól, az elhasználandó járművek bontóba történő leadásának kötelezettsége nem érvényesül. A Korm. rendelet 100. § (8) bekezdésében szabályozott automatikus forgalomba helyezés is az irányelvnek való megfelelést szolgálja, mert abban az esetben, ha az ügyfél kérelméhez kötődik a forgalomba helyezés, az ugyanazt az eredményt éri el, mintha határozatlan időre

vonatta volna ki a járművet a forgalomból.

Az ideiglenes forgalomból történő kivonás időtartamának meghatározása vélhetően abból indult ki, hogy az ügyfelek a járműveket időszakosan (pl. télen leállítják a járművet) vonatták ki ideiglenesen a forgalomból, amit a hat hónapos időtartam lefed. A hat hónapos időtartam letelte után nem kell a forgalomba helyezést kezdeményezni, az automatikusan, díjfizetési kötelezettség nélkül megtörténik.

A rendelkezések alapja, hogy a járművek részt vesznek a forgalomban, amennyiben azzal annak üzemeltetője nem kíván a közúti forgalomban részt venni, lehetősége van a járművet ideiglenesen kivonni a forgalomból. Abban az esetben, ha a jármű elhasználódott és azt a tulajdonosa végleg szándékozik kivonni a forgalomból, lehetősége van annak végleges forgalomból kivonását kémi. Ha a jármű M1 vagy N1 kategóriájú vagy háromkerekű motoros triciklinek nem minősülő háromkerekű gépjármű, akkor csak bontási átvételi igazolással vonatható ki a forgalomból. E szabályozás célja, hogy a hulladékká vált járművek megsemmisítésre kerüljenek, azok tárolása során ne történjen környezetszennyezés.

Az ideiglenes forgalomból kivonás elnevezéséből is kitűnik, hogy az nem előre meghatározott, hosszú időre történő forgalomból kivonást jelent, hanem ideiglenest, amelyet korábban a jogalkotó a szezonális leállítás időtartamát figyelembe véve hat hónapban határozott meg..

A hosszabb időre történő ideiglenes forgalomból kivonást nem tiltja a Korm. rendelet, több alkalommal is kivonatható egymás után a jármű a forgalomból. Annak biztosítása érdekében, hogy a forgalomból kivonás időtartama ne szakadjon meg, 2013. február 1-jétől lehetőség van az ideiglenes forgalomból kivonás — korlátlan számú — meghosszabbítására.

Szükségesnek tartom megemlíteni, hogy az Ön által leírt probléma forrása egy járműtulajdonos nehéz anyagi helyzete. Erre vonatkozóan viszont **nem a Korm. rendelet és a Díjrendelet módosítása jelentheti az elsődleges megoldást, hanem** — az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 130. §-ában, valamint az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017.(XII. 28.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint — **a költségmentesség iránti kérelem előterjesztése az eljáró hatóság felé.**

Nos, eme széles körű információt adó közlések további megalapozása érdekében, természetesen fellapoztuk az interneten is elérhető joganyagot, amelynek értelmezésére, véleményezésére megkértünk érintett **gépjármű-tulajdonosokat**. Az egybehangzó és a szerkesztőségi álláspontunkkal is megegyező válaszaikat az alábbiakban foglaljuk össze:

* A tulajdonos általában **két fő ok** bekövetkezésekor mond le a járműve használatáról, ha **nagyon beteg**, vagy ha már **nagyon idős**, következésképpen gyengül figyelme és nő a reagálásának ideje, emiatt nem tudja vállalni az egyre forgalmasabb közút igénybe vételének kockázatát. **Harmadik eset, amikor a járgány már túlságosan sokat használt, hamar elromlik, a javítása pedig túlságosan költséges.** Ez utóbbi esetben szinte automatikus cselekedet, hogy bontóba kerül a kocs, ami a forgalomból való végleges kivonását jelenti. Nem ez a helyzet, ha személyes megfontolás áll a használatból való ideiglenes kivonás mögött, amikor rendszerint eladásra van felkínálva az autó, akár hosszabb időn át. És ennek gazdáját bünteti félévenként az állam!

* A minisztérium lényegében arra hivatkozik, hogy egy úgymond szezonális /és döntően a téli/ időszakra történő forgalomból kivonás gyakorlatához van igazítva a fél évenként

megismételt hivatali eljárás összege. De miért van ez így? Feltehetően azért, hogy ily módon is hozzájusson az állam többletbevételhez... Mindennek úgy lehetne elejét venni, ha az első forgalomból kivonás hátidejének lejárta után nem lépne életbe **automatikusan a forgalomba helyezés, ráadásul díjfizetési kötelezettség nélkül.**

Ha létezik is a szezonálisan tapasztalás, abból nem, szabadna olyan kötelezettséget fabrikálni, hogy mindenkitől bevasalják hat hónaponként a forgalomból kivonás meghosszabbítása pofonegyszerű adminisztrációjának költségét! Ekképpen szükséges módosítani a kormányrendeletet, s abból törölni ama kitévelt is, miszerint: A forgalomból kivonás kezdő időpontjaként a kérelem benyújtásánál korábbi időpont nem vehető nyilvántartásba.

* Ami pedig a szóban forgó hatósági válaszban döntő hivatkozási alapul szolgáló dokumentumot, vagyis **AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2000/53/EK IRÁNYELVÉT** illeti, amely 2000. szeptember 18-án lett kihirdetve, az kifejezetten **az elhasználdott járművekről** szól. És e döntés fogalom-meghatározást is tartalmaz, s e szerint „elhasználdott jármű”: az a jármű, amely a 75/442/EGK irányelv 1. cikkének a) pontja értelmében hulladéknak minősül.

Több irányelv egyébként akként is minősíti szóban forgó hulladékot, hogy **termékként nem használható jármű.**

Nos, az előzőkből következik, hogy azon tulajdonosokra, akik az autójuk forgalomból való ideiglenes kivonásáról döntenek, nem vonatkozhatnak az **elhasználdott jármű** sorsát meghatározó szabályok, amelyek a bontóban való kötelező leadást sem írhatják elő! Pedig az idézett kormányrendelet lényegében ezt teszi az által, hogy évente több ezer forintos afféle sarcot szed a forgalomból kivonás idejének meghosszabbítása ürügyén! E módszer akkor sem tűnik tisztességesnek, ha tudjuk, hogy a forgalomból kivont autó gazdájának sem adót, sem biztosítási díjat nem kell fizetnie!

* Való igaz — ahogyan a szóban forgó minisztérium is említi levelében —, a járműtulajdonos benyújthat a hatósághoz **teljes, vagy részleges költségmentesség iránti kérelmet**, ha a közcélú kiadásai, történetesen az említett forgalomból kivonási illetve elviselhetetlenül megterheli a családi kasszát. Csakhogy az említett kormányrendelet azt is közli, hogy az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét — ez jelenleg is döbbenetesen, irreálisan alacsony, 28.500 Ft —, vagy más esetben annak 150 százalékát nem érheti el a jövedelme az igénylőnek, s ez a feltétel sokaknak jelent gátat az ügyintézésük elindításában, nem is beszélve az ilyen eljárások vagyoni állapotra is kiterjedő tortúrájáról.

Egy szó mint száz: **korrigálni, jobbitani, életszerűvé, ésszerűvé kell tenni a szóban forgó 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendeletet** oly módon, hogy a forgalomból kivonás ne legyen meghosszabbítandó határidőhöz, meg ismétlődő befizetési kötelezettséghez kötve, s meg kell hagyni a tulajdonosok **Alaptörvényben** is garantált önrendelkezési jogát arra, mikor akarják eladni, vagy bontóba vinni a nem használt autójukat!

A szerkesztő megjegyzése:

Olvasóink javaslatainak, kéréseinek megfelelően e közérdekű cikket e-mailen és postai úton is eljuttattuk a témakörben illetékes **dr.Palkovics Lászlónak**, az **Innovációs és Technológiai Minisztérium vezetőjének**, akit felkértünk, hogy a **sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 9. és 10. §-aira** figyelemmel — ezek többi között kimondják: a tisztségviselők, a hivatalos és közfeladatot ellátó személyek, a szükséges felvilágosításoknak, adatoknak a rendelkezésre bocsátásával kötelesek elősegíteni a médiatartalom-szolgáltató tájékoztatási feladatának ellátását, s leszögezik azt is, hogy a médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás — adja meg írásbeli válaszát a vizsgálatáról és a tett intézkedéséről, amelyeket e hasábokon fogunk közreadni!

INFORMÁLJA, KÉRDEZZE, OLVASSA
a rendszerváltozás veszteseinek készülő
VILÁGHÁLÓS NÉPÚJSÁGUNKAT,
a
FÜGGETLEN MAGYARORSZÁGOT!

Internetes cím: www.fuggetlenmagyarorszag.hu

E-mail cím: fuggetlenmagyarorszag@fuggetlenmagyarorszag.hu

Levélcím: 6000 Kecskemét, Tinódi u. 6. B/IV/26.